

قازاق ادبىيەتىنىڭ تارىخى

شەشەندىك سوزدەر

4

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

قازاق اۆز اۋەلەپ شىنجاڭ قازىناسى

شىنجاڭ سەزەمەر

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

۲۰۰۹ ۋەزىجى

از ۇلتىز تالىداۋلى كىتاپتارىن شىعارۋعا ارىالغان مەملەكىتىلىك قارجى ارىقلى دىمەلگەن نىشان

全国少数民族出版资金资助项目

جاۋاپتى رەداكتور: سۇلتانقان سىلەتجان ۇلى
كوررەكتور: قالمۇرات جارىمۇقامەت ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: شاتتىق اقسا

قازاق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ قازىناسى —

شەشەندىك سوزدەر (4)

باسپاعا دايىندالغان: بىرلىك ناۋكەن ۇلى

*

شىنجاڭ خالىق باسپاسى باستىردى
(ئورمىچى قالاسى وڭتۇستىك ازاتتىق كوشەسى 348 - ر/لا)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەنىنەن تاراتىلدى
شىنجاڭ باباي باسپا سىتەرى شەكتى سەرىكتىگىندە باسلىدى
فورمات 1/32 1230 × 880، 11.75 باسپا تاباق

2009 - جىل، ماۋسىم، 1 - باسپاسى

2009 - جىل، ماۋسىم، 1 - باسلىۋى

تىراجى: 3000 — 1

ISBN 978 — 7 — 228 — 12608 — 8

بالاسى: 25.00 يۋان

图书在版编目(CIP)数据

哈萨克民间文学大典. 雄辩语. 4: 哈萨克文/布尔力克编. — 乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2009. 6

ISBN 978 — 7 — 228 — 12608 — 8

I. 哈... II 布... III. ① 哈萨克族—民间文学—作品综合集—中国—哈萨克语(中国少数民族语言) ② 哈萨克族—辩论—汇编—中国—哈萨克语(中国少数民族语言) IV. I277

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2009) 第 086629 号

责任编辑: 苏里坦汗

校 对: 哈力木拉提

封面设计: 夏提克

哈萨克民间文学大典—
雄辩语 (4) (哈萨克文)

布尔力克 编

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮政编码: 830001)

新疆新华书店发行

新疆八百印务有限公司印刷

880×1230 毫米 32 开本 11.75 印张

2009 年 6 月第 1 版 2009 年 6 月第 1 次印刷

印数: 1 — 3000

ISBN 978 — 7 — 228 — 12608 — 8 定价: 25.00 元

باسپادان

قازاق حالقىنىڭ اۆز ادەبىيەتى ءوزىنىڭ كوركەمدىك -
يدەيالىق نارىمەن، ەستەتيكالىق قۋات - تەگەۋرىنىمەن، ءتۇر -
جانرلارنىڭ مولدىعىمەن، تاقىرىپىتىق جانە سىۋجەتتىك
بايلىعىمەن، قوعامدىق - الەۋمەتتىك جانە تاريىيەلىك تەرەڭ ءمان -
مازمۇنىمەن ەرەكشەلەنەدى . ول كۈنە تاس داۋىرىندە پايدا بولپ،
تۈركىلىك تۈستى باستان كەشىرگەن، ودان بەرى دە قازاق
حالقىنىڭ قالىپتاسۋ تاريىمەن بىتە قايناسپ، بىرگە جاساپ
كەلە جاتقان تەڭدەسى جوق رۋحاني مۇرا. ول بايىرى انا -
بابالارىمىزدىڭ نانم - سەنىمدەرىنەن، تاريىنان، تۇرمىس -
تىرشىلىگىنەن، اسىل - ارمانى، بىيك مۇراتىنان جان - جاقىتى
مەلۇمات بەرەدى ءارى ۇلتتىق رۋحاني مادەنيەتتىڭ عاسىرلار
تىزبەگىندەگى تاريىي وزگەرىسەن، ەتنيكالىق سانامەن قارايلاس
ءجۈرپ وتكەن جولدىن دا كوز الدىمىزعا ەلەستە الادى . اۆز
ادەبىيەتنىڭ شىعارۋشىسى دا، تاراتۋشىسى دا، تىڭداۋشىسى دا —
حالىق. سوندىقتان، ول شىن مانىندە، حالقتىڭ ءوز ەنشىسى
بولپ تابىلادى. ياعنى اۆز ادەبىيەتى — حالقى
شىعارماشىلىعىنىڭ ايرىقشا سالاسى، اۆزشا شىعارىلىپ، اۆزشا
تاراعان كوركەم ادەبىي تۈندىلاردىڭ جيىنتىق اناۋى. سونىمەن
بىرگە، عىلىم مەن مادەنيەتتە «حالىق شىعارماشىلىعى»،
«حالقتىڭ اۆزشا ءسوز ونەرى» دەيتىن اناۋلار دا وسىعان جاقىن
مەلىنادا قولدانىلادى. 1846 - جىلى اعىلىش عالىمى ۋىليام
تومس ۇسىنعان فولكلور (اىلىشنىشا حالقى دانالىعى) ءسوزى دە

اۋىز ادەبىيەتى اتاۋى ءۇشىن حالقارالىق علمىي اتاۋ رەتىندە قابىلدانغان. بۇلاردىڭ قاي - قايسىسى دا ءبىرىنىڭ ورنىنا ءبىرى قولدانىلىپ كەلەدى. باتىس ەۋروپا، امەرىكا، اۋسترالىيا حالقتارىنىڭ ءعىمىندا بۇل ءسوزدىڭ ماعىناسى تىم اۋقىمدى، ول حالقتىڭ كىىم - كەشەك، قۇرال - جابدىق، ادەت - عۇرىپ، تۇرمىس - سالت، نانىم - سەنىم، سونداي - اق، ءتۇرلى كوركەمونەرلەرنى (پوەزيا، مۇزىكا، ءبى، ويۇ - ورنەك، توقىما ونەرى، ت. ب) تۇتاستاي اتاۋ ءۇشىن قولدانىلادى. بۇل جامىنان العاندا ول تەك اۋىز ادەبىيەتىن عانا ەمەس، «ەتئولوگيا»، «ەتئو مادەنىيەت» دەيتىن ءعىمدارمەن دە ساباقتاسىپ، ماعىنالاسىپ جاتادى. قازاق ادەبىيەت تانۋ علمىنىدا «اۋىز ادەبىيەت» دەگەن ءعىم دا «فولكلوردىڭ» وسى مانىمەن ساباقتاس دەپ قاراۋعا ابدەن بولادى. بۇلار ءبىرىن - ءبىرى تولىق سىپاتتاي بەرەدى. اۋىز ادەبىيەتىن زەرتتەيتىن علمىدى «فولكلور» دەپ اتاۋىمىزدا وسىعان بايلانىستى.

ءبىز وسى ءستانىمدى باسشىلىققا الا وتىرىپ، قازاق ادەبىيەتىنە ەڭبەك سىڭىرگەن ءبىر ءبولىم عالىمداردى نەشە مارتە شەكە ءتۇيىستىرىپ «قازاق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ قازىناسى» دەگەن فولكلور اتاۋىنا سىيىمدى تاقىرىپتا ۇلاسىپالى كىتاپ شىعارۋدى مىندەتكە الدىق. ماقسات — فولكلورعا جاتاتىن دۇنيەلەردى شاما بار تولىق قامتۇ. ويتكەنى، كوشپىلى قوعامدا فولكلور بەلگىلى ءبىر الەۋمەتتىك توپتىڭ عانا شىعارماشىلىعى ەمەس، جالپى حالقتىڭ حانى مەن قاراسىنا، باتىرى مەن بىيىنە، بايى مەن كەدەيىنە ورتاق ونەر، امبەگە تىەسەلى مۇرا. سول تۇستا بۇكىل قوعام اۋىزشا ونەر مەكتەبى بولدى. وسىعان لايىق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ جۇگى دە وراسان زور بولدى. حالقتىڭ تارىحي زەردەسى، فىلوسوفىالىق وي - تۇيىندەرى، پەداگوگىكالىق

تاجىرىيەسى، ادامگەرشلىك ولشەمدەرى، كاسىپتىك ادەبىيەتكە
ئەتان كوركەمدىك سۇرانىستارى، تەاتىرلىق ونەرگە تىيەسەلى ەسەسى
اۋىز ادەبىيەتىنە جۈكتەلدى. ئەس جۈزىندە اۋىز ادەبىيەتىنىڭ
ارالاسپايتىن سالاسى قالعان جوق. بىز بايىرىعى اتا -
بابالارىمىزدىڭ وسىنداي ونەر مەكتەبىنەن جارالعان بارلىق
دۇنيەلەرنىڭ باسەن بىرىكتىرىپ جالپى حالىققا، كەلەر ۇرىققا،
زەردەلى زەرتتەرمەندەرگە تابىس ەتۋ ماقساتىندا «قازاق اۋىز
ادەبىيەتىنىڭ قازىناسىن» الدارىڭىزعا تارتتىق.

قازاق اۋىز ادەبىيەتى ۇلكەن تۇلعالدان باسپا ءسوز بەتتەرىندە
جارقىق كورىپ بولدى. بىراق، الى دە شاشىراندى كۈيدە. رەفورما
جاساپ، ەسك اشۋدان بەرگى 30 جىل بويى شىنجياڭ حالىق
باسپاسىنان اڭىز - ەرتەگىلەر، قارا ولەڭدەر، قىسا - داستاندار،
قازاق ەمشىلىگى، دەنە تاربىيە، ۇلتتىق اس - تاعامدار، ت.ب.
فولكلورعا قاتىستى دۇنيەلەر ۇزبەي جارقىق كورىپ كەلەدى.
1979-جىلدىن باستاپ «شالەين» جۇرنالىن شىعارىپ اۋىز
ادەبىيەتىنىڭ العاشقى سونى مۇرالارىن جىناپ، تۇڭغىش توپتا
باسىلىم كورسەتتى. بىز بۇل جولى وسى نۇسقالاردى نەگىزگە
الا وتىرىپ جانە ەلىمىزدىڭ ءشى - سىرتىندا باسلىم تاپقان
نۇسقالارىن سالىستىرۋ، سارالاۋ، تولىقتاۋ، رەتتەۋ ارقىلى
جانرلار بويىنشا جۇيەلى قۇراستىرىپ وتىرمىز.

قازاق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ ءتۈر - جانرلارى مول جانە كۈردەلى
بولىپ كەلەتىندىكتەن جانرلىق جاقتان بولۋىزگە قىيىندىق
تۈسىردى. ءتۈرلى تانىمدار ارا تالاس - تارتىستان سولق اقىندار
ايتىسى، اڭىز - ەرتەگىلەر، باتالار، جاڭىلتىپاشتار، جۇمباقىتار،
جىراۋلار جىرلارى، زالڭ - جارىغلار، كۈلدىرگىلەر، قارا
ولەڭدەر، قىسا - داستاندار، ماقال - ماتەلدەر، مىسال -
تامىسلەر، تۇرمىس - سالت جىرلارى، ۇلەسكەرلەر، ۇلتتىق

ويندار، خالق اندەرى، شەجرە، شەشەندىك سوزدەر دەپ ون سەگىز توپقا جىكتەدىك. علمىي بولۇپ جاعىنا قاتاق تالاپ قويغانىمىز بىن كەيىمىر وقشاۋ قالاتىن جانرلاردى وسى توپتىق ئىچىلى بىرىنە تەلىدىك. مىسالى: ميفتەرگە قايسىلار جاتادى، ائىزدارغا قايسىلار جاتادى دەگەن سياقتى ماسەلەرگە كەلگەندە پىكىر بىرلىگىنە كەلە المەندىقتان «ئىز - ەرتەگىلەر» دەگەن بىر اتپەن جىبەرپ ئىچىنا قاراي ورنالاستىردىق. ماقال - ماتەلدەر بۇدان بۇرىنقى باسلىمداردىق جانە شەتەلدەگى باسلىمداردىق بارىندە تاقىرىپتارغا بولىنگەن، بىراق، مۇنداي ماقال - ماتەلدەر وتە كوپ قايتالانادى، ويتكەنى، قازاقتىق بىر ماقالى بىرنەشە ماعىنا بەرپ، بىرنەشە تاقىرىپتى قامتىدى. سوندىقتان، بىز الفاۋىت تارتىپكە سالپ (بىرىنشى جولدىق بىرىنشى دىبىسەن نەگىزگە الپ) شىعاردىق. شەشەندىك سوزدەردىق قاي بىرىن الساق تا تۇلۇ ائىزى، تارىخى بار بارى قايسى بىر شەشەندىك سوزدەر ار تۇرلى نۇسقادا، ار كىمنىق اتمەن ايتىلادى. ونداي بىر نۇسقانىق ار تۇرى بۇل كىتاپتا دا كەزدەسەدى. بىز خالىق اراسىنا ەق كوپ تاراعان بىر نەمەسە بىرنەشە ۋارىانتىن نەگىز ەتتىك. سونىمەن بىرگە مۇمكىندىگىنشە ەق بايرىقى نۇسقاسىن اۋدى ولشەم ەتتىك. وسى ۇردىستى ۇستاندىق، نەگىزىنەن خالىقتىق سىپات العان تۇندىلاردى بەردىك. قالعان پىكىردى وقىرمان ۇز قولدارىنا العان سولق ايتار دەپ وسى بويىنشا باسۇعا كەلىستىك.

شىنجاڭ خالىق باسپاسى
2008 - جىل، شىلدە

مازمۇنى

- 1.....حالىق اقنى دوسپەردىڭ شەشەندىك سوزدەرىنەن.
- 5 بوزداق دۈزبەنبەتتىڭ شەشەندىك تولغاۋلارى مەن قاناتتى سوزدەرى
- 42.....بىلتەلى سوزدى بىرعالى.
- 52.....شەشەن بالا — مەيرمان.
- 57.....ابلاكىمنىڭ شەشەندىك شەرتپەلەرى.
- 58.....قاسەننىڭ شەشەندىك سوزدەرى.
- 62.....احمەتتىڭ ايشىقتى سوزدەرى.
- 66.....تۈرىكتىڭ تۈڭلىمەسى.
- 67.....تابىلغان سوز تاستى ەرىتەر.
- 67.....سارى مەن پۇتبايدىڭ سايسىۋى.
- 68.....يتەڭ مەن توغاي شەشەننىڭ جاس تۇرالى ايتقانى.
- 69.....ايتقاسمىنىڭ ايتا قالسىن اڭگىمەلەرى.
- 72.....مولىن شەشەن تۇرالى.
- 75.....ئازىلىڭ جاراسسا.
- 99.....سەيداحمەت اقىننىڭ ايتقاندارى.
- 102.....تاز تابايدىڭ ايتقاندارى.
- 104.....نۇرچان مەن ساپارعالىدىڭ ايتقاندارى.

- 108.....ابتقاي مەن احمەتخاننىڭ ايتقاندارى
- 113.....نۇرقان اقسىنىڭ ايتقاندارى
- 117.....جانبايەۋ ايتقان ەكەن
- 118.....سەرباي ايتقان ەكەن
- 123.....عافۇ ايتقان ەكەن
- 127.....ايسا ايتقان ەكەن
- 139.....جولداس اڭگىمەلەرى مەن ازىلدەرى
- 146.....سەيت اڭگىمەلەرى مەن ازىلدەرى
- 156.....قونسىباي اڭگىمەلەرى مەن ازىلدەرى
- 164.....سەيت، قونسىباي جانە كوركەم قىزدىڭ ءازىل ايتىسى
- 169.....تورعايلىقتار دەگەن ەكەن
- 209.....جاماننان دا ءبىر ءسوز
- 214.....ءتامسىل سوزدەر
- 215.....كىرىپى مەن قاھارلى خان
- 217.....جەمىر پاتشاعا قازىمىر كارى
- 218.....تارىنى تاپىنشا جەپ قويدى
- 219.....قۇلقىنىڭا قۇلاما
- 221.....قاراۋبايدىڭ ۇيىندە بەستى قىمىز دا تۇرادى
- 221.....سوندا نەڭدى جەر ەكەننىڭ
- 222.....جەتپەگەن بىلىك جەتى ايتىلادى
- 223.....كەدەيلەر دە ءبىر تابار ءادىل قازى
- 223.....بىلەر مەن قویشى
- 224.....كوڭىل ايتۇ
- 225.....اعاجان انا ايتقان دەيتىن سوزدەر

226.....زىيانىڭ جاسكىلەڭدى جوقتاۋى

227.....كەلسن شەشكەن جۇمباق

228.....جىلقىڭنان نەمىپ قالدنىڭ

229.....تەمىر ساسىپ جاۋعا بارمادىڭ

230.....كورىس ايتىپ قلعىسۇ

230.....قىز كورگەن جىگىتتى ءبىز كورەيىك

231.....اقىن قىز

232.....اقىلدى قىز بەن اڭقاۋ جىگىتتەر

234.....تۇس بەرگەننىڭ تۇرىنە قاراما

235.....ماڭىرامانى ۇلىما جەپ جاتىر

236.....كوپىردىڭ يەسى كىم

236.....دوسبولدى جەڭگەن قىز

237.....تورت قىزدىڭ جاۋابى

237.....ارسىز قوجا مەن اقىلدى قىز

238.....«مىڭ ساۋالدان» ۇزىندى

244.....كىم باقىتتى

246.....قۇلعا قويغان قۇ باستى مىنتەي - مىنتەي تاۋىستى

249.....قۇداشا ءبىز كەلگەن سولڭ نان يلىيدى

250.....تاپقىر تازشا

251.....جەرىمىزدە بەك بار

252.....شەشەن بالالار

254.....جاماۋلىق قانا بولادى ەكەن

255.....بايجان قارت

256.....اتانىڭ اقىلى

- 258.....بەرگەنڭە شۈكەرلىك
- 259.....كەدەي شالدىڭ قوناعىنا ايتقانى
- 260.....كارتەيگەندە نەدەن تىملۇ ءجون
- 260.....قايسىن اعاسى مەن كەلىنى
- 261.....قوي تابىلسا قورۇعا ءيت تابىلمادى
- 261.....حاننىڭ باي مەن كەدەيگە بەرگەن تورەلىگى
- 262.....ءسوز مايەگى
- 262.....ءۇش رىال، ءۇش مىلجىڭ، جەتى جوق
- 263.....ءۇش ارسىز، ءۇش داۋاسىز، ءۇش قادىرسىز، ءۇش جاماندىق
- 263.....دۇنيەنىڭ قىزىعى
- 265.....ارغاناتى اڭىزى
- 265.....ەڭ مالعۇن كىم؟
- 266.....زەكەتشى تۇرالى شاعىم
- 267.....ۇرىنىڭ امالى
- 268.....اقىلسىز بالاغا اكەسى ايتىپتى
- 268.....مىرزا مەن قویشى
- 269.....يمانالى مەن سەرمەننىڭ ءازىلى
- 269.....قىرتباي مەن جۇرتبايدىڭ ساۋدالاسۋى
- 271.....قارعىسقا قايتقان بايتال
- 273.....ءتوس قالتالى مولدا
- 274.....كولدەنەڭ كەلگەن كوك اتتى
- 277.....قايتا كەلگەن قارا بالقى
- 280.....ەكى جاقتان پارا الپ
- 281.....كوبەي اقىن

- 282.....اقشولاق پەن اېەل
- 283.....ماتجاننىڭ مىسقىلى
- 285.....ارۇدىڭ تۇرىكپەن تۇسىپكە قوناق بولۇى
- 286.....بىر اقن
- 288.....ساۋداگەردىڭ سازايى
- 288.....يسان اقننىڭ باتاسى
- 289.....اقساق تەمىرمەن دومبىراشى
- 290.....اناسىن ارقالاعان بالا
- 290.....كەلىنى مەن اتاسى
- 292.....وزگەگە كۈلمە
- 293.....ەڭبەكپەن تۇرمىس تۈزە
- 293.....كسى اتتارىنان ءازىل
- 294.....قىز بەن جىگىتتىڭ جاۋاپتاسۋى
- 294.....ەكى قۇرداستىڭ ءازىلى
- 298.....كىمنىڭ بەتىن اش دەيسىڭ
- 299.....شىمبايعا باتقان ءسوز
- 300.....بىلحاق تەنتەكتىڭ تاپقىرلىعى
- 301.....سوقىر، تاز جانە جالاق
- 302.....جانى ءتاتتى شال
- 302.....ورازا كۈزدە، ناماز جازدا
- 303.....«اۋلىەنىڭ» سىرى
- 304.....بالانىڭ تاپقىرلىعى
- 305.....باي مەن جالشى
- 306.....جاۋاپ تاپقان جىگىت

- 307.....ئالسن بىلمەگەن.....
- 307.....مۇسا مەن ئاتجان.....
- 309.....اقىن اسقاپ جانە مۇقان مەن ايەلى.....
- 310.....الۇا اقس.....
- 310.....قۇلاقايدىڭ مەشتكە اقشا تولەۋى.....
- 312.....ئاۋىپ پەن مولدا.....
- 313.....مولدا مەن باي.....
- 314.....اكەسى مەن بالاسى.....
- 315.....استارلى سوز.....
- 315.....كىم ارماندا.....
- 316.....كوزىلدىرىك.....
- 316.....ساقالدا تۇرغان اقل جوق.....
- 317.....سۋىت شارۋا.....
- 317.....ۇرىلار مەن بايلار.....
- 319.....قاسقىر مەن مالشى.....
- 319.....ەستى بالا.....
- 320.....مولدا مەن باي.....
- 320.....مانىستىڭ دە مانىسى بار.....
- 323.....ۇرىلار مەن جالعىز كەمپىر.....
- 324.....ۇش ۇرى.....
- 325.....جالقاۋ.....
- 326.....ايرىياس.....
- 327.....بىرىڭ وڭ جاعىما، بىرىڭ سول جاعىما جاتىڭدار.....
- 327.....ەر كە.....

328.....تاڧقىر

328.....قىز بىن قوئىشى

329.....تاي دا ات بولار

329.....تاۋبەگە كەلۋ

330.....باتىردىڭ وسىيەتى

330.....مەن اتمىدى ەشكىمگە تاڧسىرمايمىن

331.....باي بارلىق شاشىنان ايرىلىپ تىندى

331.....كۈندىز بالام دەيسىڭ، تۈندە اىەل عىپ الام دەيسىڭ

332.....شال مەن بالا

332.....قىل كوپىردەن قالاي وتەسىز

333.....قۇرداستار قالجىڭى

333.....تىنىشتىعمدا نە جۇمىسىڭ بار

334.....قاينى اعاسى مەن كەلىنى

335.....بوستانباي تۈزگە وتىرىپ پا

335.....ساقاۋ راحمەتتىڭ ءىسى

336.....اتىڭ كىم

337.....يشاننىڭ ايتقانى

339.....موينىنداۋ

340.....اۋەلى قۇداي الا قول

340.....حاتشى

341.....تىلەكەنىڭ وتكىر ءىلى

342.....قارمىجى

342.....ناسىباي تابىلادى

342.....قولىڭدا تەمىر قىسقاشىڭ

- 343.....توي بولسا.....
- 344.....سەبەكەڭ اقساقالدىڭ سوزدەن توسىلۇى.....
- 345.....جامبىلدىڭ ازىلدەرى.....
- 346.....تۇرماعامبەتتىڭ تاپقىرىلىعى.....
- 346.....قىسقا ايت.....
- 347.....كەنەن ءازىلى.....
- 349.....ءىلىاس پەن ءالشا.....
- 349.....ەكى سۇراق.....
- 352.....شەشەندىك سوزدەر.....

خالق اقنى دوسىردىك شىرشىندىك سوزدەرىنىن

تۇرغاندا سويلە ءتىلىم، قولدا قالام،
ارتىڭا ولمەستەي ءسوز جولدا قالام.
جان ايات، ءتان سالامات تۇرغان شاققا،
جازا بەر بىلگەنىڭدى جورعا قالام.

* * *

ۇستاۋعا مىراسىمدى زورلا، بالام،
باستاسىن ءسىڭدى اللا وڭعا، بالام.
بۇلجىتپاي ايتقاندى ورىنداساڭ،
قالماسىڭ ءوز قۇربىڭنان سوڭعا، بالام.
ەكىنشى جالقاۋلىققا بويسۇنباساڭ،
جەڭىستى كەلتىرگەنىڭ قولعا، بالام.
سەزگىر بول ءاربىر سىكە نىقتىتتى،
جىعىلما بايقاماستان ورعا، بالام.
جولىنا ەر جىگىتتىڭ كەزدەسەدى،
ادامعا ادام قۇرغان توردا، بالام.
سەنىمدى ءاربىر سىكە سەزگىر بولىپ،
ءوزىڭدى كەمشىلىكتەن قورعا، بالام.
شوگەل بول سىتەرىڭنەن ءنز قالدىرىپ،
بوس بەلبەۋ، بوساڭ، نىجىق بولما، بالام.

